№ 176. Czwartek 3. Sierpnia 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 3. sierpnia. „Jeneralna korespondencya" prostuje mniemanie, jakoby amnestya za przestępstwa prasowe w krajach węgierskich była w następstwach swoich donioślejszą aniżeli w krajach po tej stronie Litawy, i oświadcza na podstawie autentycznej informacyi, że także darowanie następstw prawnych w skutek zapadłych wyroków zawarte jest w amnestyi na przestępstwa prasowe zarówno co do krajów korony węgierskiej jak co do innych krajów państwa. W tym duchu wydane zostały instrukcye do sądów.

Część urzędowa.

Gmina *Bitków* w obwodzie Stanisławowskim celem zaprowadzenia u siebie uregulowanej nauki szkolnej zobowiązała się po wieczne czasy na gruncie pod Nr. top. 14. na cele szkolne ofiarowanym, a rozległości 200 sążni □ mającym wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem dla nauczyciela i tenże utrzymywać w dobrym stanie, posprawiać sprzęty szkolne starać się o utrzymanie szkoły w ochędóstwie, na opał szkoły dawać tygodniowo w lecie jednę w zimie dwie fury drzewa, a nareszcie każdoczesnemu nauczycielowi, który w razie potrzeby ma zastępywać diaka, płacić rocznie 80 zł. w. a. i oddać mu w używanie, od gminy zakupić się mający grunt rozległości 400 sążni □.

Nadto każdoczesny nauczyciel pobierać będzie procenta od obligacyi będących własnością gminy, a mianowicie:

a) od obligacyi za dostawę in natura: 1) Nr. 2684 z 17go stycznia 1795 à 4% na 8 zł. 33⁶/₈ kr. w. w.; 2) Nr. 7846 z 1go listopada 1829 à 2% na 30 złr. 30⁷/₈ kr. w. w.; 3) Nr. 8038 z 1. listopada 1829 à 2% na 111 złr. 47⁵/₈ kr. w. w.; *b)* od obligacyi pożyczki na potrzeby wojenne 4) Nr. 3033 z 1go listopada 1813 à 2½% na 91 złr. 45 kr. w. w.; od obligacyi pożyczki narodowej 5) Nr. 26/37 z 16. sierpnia 1854 à 5% na 50 złr. m. k.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 21. lipca 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyzszem postanowieniem z 31. lipca r. b. najłaskawiej:

1) Wszystkim osobom, które za popełniony przez prasę i z urzędu ścigany karygodny czyn skazane zostały prawomocnym wyrokiem, ale kary albo jeszcze nie rozpoczęły albo nie zupełnie jeszcze odbyły, darować zasłużoną karę lub resztę jej łącznie z postanowioną utratą kaucyi.

2) Upoważnić Swojego ministra sprawiedliwości, ażeby zarządził niezwłoczne umorzenie wszystkich śledztw, za podobne karygodne czyny wytoczonych, a prawomocnie jeszcze nie ukończonych.

Do osób, na których oprócz popełnionych prasą cięży jeszcze wina innych karygodnych czynów, nie ma być wcale zastosowanem udzielone sub 1) darowanie kary, a udzielone sub 2) upoważnienie zastosowane będzie tylko pod względem przestępstwa prasowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 28go lipca r. b. przenieść najłaskawiej szefa sekcyjnego w c. k. ministerstwie finansów *Jana Antoniego* barona *Brentano* na własną prośbę jego w stan spoczynku i nadać mu w uznaniu jego znakomitych usług krzyż komandorski Swojego najwyższego orderu Leopolda z uwolnienieniem od taxy.

Część nieurzędowa.

Lwów, 3. sierpnia.

Wiedeński korespondent *Prager Ztg.* pisze: „Słychać, że hr. *Larisch* naradzał się już ostatniemi dniami z naszemi znakomitościami finansowemi nad *operacyą kredytową*, i mówią o kombinacyi, za pomocą której będzie mógł minister finansów uzyskać potrzebne pieniądze, niepotrzebując poprzedniego przyzwolenia Rady państwa i nie robiąc użytku z §. 13go. Baron Rothschild miał zapewnić hrabiego Larischa, że gotów jest wspierać go ile możności. Dowiadujemy się także, iż kwestya wypuszczenia w dzierżawę monopolu tytoniu została znowu poruszoną, i że wkrótce mają rozpocząć się nanowo obrady nad sprzedażą dóbr skarbowych."

W *Jen. kor.* czytamy: „Podług telegramu w *N. Fr. Pr.* miał gabinet florentyński w nocie doręczonej w Paryżu *odrzucić warunki*, od których Austrya miała uczynić zawisłem uznanie nowego rządu włoskiego. Możemy zapewnić, że we właściwej sferze niewiadomo tu nic o podobnych krokach."

Z podanej we właściwej rubryce osnowy protestów pana *Halbhubera* pokazuje się, że pan *Zedlitz* oznajmił ustnie panu *Habhuberowi* aresztowanie *Maya* jako poddanego pruskiego za wykroczenie przeciw ustawom pruskim; co do *Fresego* zaś powiada protest dosłownie: „Ogłaszam to i każde podobne wychodzące jednostronnie od pana (Zedlitza) rozporządzenie wymierzonym przeciw prawu współposiadania Austryi krokiem samowolnym i nieważnym tak we względzie prawnym jak i legalnym." Ten sam dziennik potwierdza wiadomość, iż najwyżsi oficerowie austryaccy żalili się u pana Halbhubera na naruszenie aresztowaniem Maya honoru armii austryackiej.

O *stanie zdrowia Cesarza Napoleona* przynosi *Monitor* depeszę z Plombières z 28. z. m., która stwierdza pomyślny stan zdrowia i donosi, że Cesarz przedsiębierze dłuższe przechadzki po okolicy. Depesza ta zbija przeto dostatecznie niepomyślne pogłoski, jakie rozszerzano w Paryżu o stanie zdrowia Cesarza.

Gazz. del Popolo, dziennik wychodzący w Turynie i częstokroć dość dobrze informowany, zaprzecza stanowczo pogłoskom, jakoby *miało wkrótce nastąpić przesilenie gabinetu*. Pogłoski te rozsiewają jedynie przeciwnicy teraźniejszego ministerstwa, i nie mają one najmniejszej podstawy. W miarę zbliżania się terminu wyborów do parlamentu zaczynają stronnictwa krzątać się coraz więcej. Co do opozycyi przeciw rządowi zasługuje na szczególną uwagę, że turyńska „Societa liberale permanente", stowarzyszenie, w którem rej wodzą mężowie znanej dążności konserwacyjnej, jak Conte Ponza di San Martino i inni, stawia jako kandydatów Garibaldego i należącego stanowczo do partyi skrajnej Brofferia.

Pogłoska o *planie kongresu Cesarza Napoleona*, która nie dawno obiegała po wszystkich dziennikach, zwraca w Anglii ciągle jeszcze uwagę na siebie. „Teraz, kiedy przemówił *Monitor* — powiada *Manchester Guardian* — nie trudno dójść źródła tej pogłoski i poznać, ile w niej jest prawdy. Cesarz Napoleon nie powtórzył zaproszeń, które w zeszłym roku tak wielkie sprawiły wrażenie, ale idey kongresu nie zarzucił przeto bynajmniej, lecz cicho i wytrwale pracuje nad wykonaniem swego ulubionego planu. Ile razy żąda kto od Francyi rady lub pomocy z powodu trudności międzynarodowej, słyszy zawsze tę samą odpowiedź, tę samą moralną naukę bajki: „Gdyby kongres był się zebrał, możnaby było tę trudność uchylić a przynajmniej złagodzić."

Półurzędowa prasa paryska usiłuje zbijać doniesienia dziennika *Courrier des Etats-Unis*, nadmieniając o pewnem *porozumieniu* między rządem Stanów zjednoczonych a stanowiskiem Juareza w Mexyku. Tak zapewnia *Constitutionnel*, że skrajna partya, która usiłuje odwieść prezydenta Johnsona od umiarkowanej polityki pokojowej, zawiodła się w swoich usiłowaniach, i że wiadomość o skupieniu znacznych sił zbrojnych u granic Texasu jest przesadzona. W tym samym duchu donoszą *Monitorowi* z Washingtonu, że obecność wojsk federalistycznych u ostatecznych granic terytoryum unii amerykańskiej ma na celu tylko uspokojenie wzburzonej jeszcze wielce prowincyi. Wojska te mają być rozłożone w głębi kraju.

Jak piszą z Nowego Jorku pod dniem 20. z. m. wywieziono skazanych na więzienie uczestników spisku morderczego na wyspy Tortugas, gdzie mają odpokutować swoje kary. W Charlestonie wzmogły się tak dalece zaburzenia spokojności i nieprzyjazne starcia między żołnierzami a ludnością, że komenderujący tamże jenerał spowodowany był nakazać mieszczanom wydanie wszelkiej broni i zakazać zgromadzenia uliczne. Po godzinie 8mej wieczorem nie wolno już nikomu wychodzić z domu. Położenie murzynów na południu ma być bardzo smutne. W wyborze prowizorycznych gubernatorów nie bardzo był szczęśliwym prezydent Johnson. Tak oświadczył gubernator południowej Karoliny w mowie, w której wychwalał wielce miłość ojczyzny, waleczność i dyplomacyę południowców, a upadek rewolucyi przypisywał tylko brakowi wytrwałości, że pewnie nikt bardziej od niego nie czuje poniżenia, iż musi napowrót wstąpić do unii.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 1. sierpnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Jego c. k. Apostolska Mość raczył wczoraj popołudniu odjechać do Ischl, zkąd jak donosi *Wanderer* uda się do Kissingen po Najjaś. Panią. W Ischl będzie hrabia Bloome oczekiwał na Naj. Pana i osobiście zda sprawę z swojej misyi do Gastein. W ko-

łach dobrze zawiadomionych twierdzą, iż od tego zależeć będzie przyjście do skutku lub odroczenie zjazdu monarchów w Gastein.

Jego Excelencya pan minister stanu hrabia Belcredi objął wczoraj zarząd ministerstwa stanu, i odtąd co środa i piątek przyjmować będzie każdego od godz. 11. do 2.

Były minister policyi br. Mecsery pożegnał wczoraj urzędników swojego departamentu. Jednocześnie urzędnicy ministerstwa policyi przedstawiali się teraźniejszemu ministrowi stanu i policyi hrabiemu Belcredi. Minister stanu powitał urzędników przemową podobną do tej, która miał przy przedstawieniu urzędników ministerstwa stanu, kładąc szczególniej nacisk na to, że nowy rząd nie myśli wcale powracać do dawnego systemu opiekowania się.

Mianowanie Barona Hübnera ministrem handlu ma być pewnem. Jeżeli powróci szef sekcyi Blumfeld, którego znowu do Wiednia wzywano, tedy najdłużej przez kilka dni zarządzać będzie ministerstwem handlu.

Dr. Hein pożegnawszy w piątek urzędników swego departamentu, przedstawiał ich w sobotę nowo mianowanemu ministrowi sprawiedliwości, panu Komers, który przy tej sposobności miał następującą przemowę:

„Moi panowie! Przynoszę Wam największy szacunek i najzupełniejsze zaufanie, z życzeniem abyście mi podobne zaufanie okazywali. Bądźcie przekonani, że wspaniałomyślne zamiary Jego ces. Mości mają na celu ugruntować trwale dobro wszystkich ludów wielkiego cesarstwa. Urzeczywistnienie tych najwyższych zamiarów będzie celem moich usiłowań i dążności i liczę przy tem na Wasze współdziałanie.“

(Środki ostrożności z powodu wybuchu zarazy na bydło.) C. k. Namiestnictwo czeskie z powodu wybuchu zarazy na bydło w Galicyi uznało za stosowne zabronić aż do dalszego rozporządzenia sprowadzanie bydła rogatego z tego kraju koronnego, dozwalając tylko na potrzeby konsumcyi sprowadzać do Pragi bydło rzeźne galicyjskie zaopatrzone świadectwami zdrowia, które za przybyciem będzie rewidowane przez właściwą komisyę a następnie odstawiane do rzeźni pragskich i niezwłocznie na rzeź dawane. Co do sprowadzania produktów bydlęcych obowiązywać będą dotychczasowe postanowienia, równie jak zakaz sprowadzania owiec.

Rumuni komitatu Temeskiego postanowili upraszać Jego Excelencyę kanclerza nadwornego hr. Majlatha, aby w razie zmiany nadżupanów Rumun był mianowany nadżupanem komitatu Temeskiego. Temi dniami petycya w tym względzie ma być przedłożona panu kanclerzowi nadwornemu przez deputacyę umyślnie wysłaną.

Budżet na rok 1865.

Zamieściwszy prawo finansowe na rok 1865, zamieszczamy dziś główne cyfry budżetu, którego szczegóły w rozprawach rady państwa dostatecznie już wyjaśnione zostały.

C z ę ś ć p i e r w s z a. — P o t r z e b y:

Rozchody państwa.	*Wydatki.* Zwyczajne.	nadzwyczajne.	W ogóle.
	złote w walucie austryackiej.		
Rozdz. 1: I. Utrzymanie najwyższego dworu . . .	6,030.446	1,390.698	7,421.144
Rozdz. 2: II. Kancelarya gabinetu Jego ces. Mości . . .	63.482	—	63.482
Rozd. 3: III. Rada państwa	685.971	—	685.971
Rodz. 4: IV. Rada stanu	145.782	—	145.782
Rozdz. 5.: V. Rada ministrów	69.608	—	69.608
Rozdz. 6: VI. Ministeryum spraw zewnętrznych . .	2,081.840	138.520	2,220.360
Rozdz. 7. i 8: VII. Ministeryum stanu	26,859.755	2,742.039	29,601.794
Rozdz. 9: VIII. Nadworna węgierska kancelarya	11.000.000	571.000	11,571.000
Rozdz. 10: IX. Nadworna siedmiogrodzka kancelarya . .	3,110.000	250.000	3,360.000
Rozdz. 11: X. Kroacko-slawońska nadw. kancelarya . .	1,823.698	234.000	2,057.698
Rozdz. 12: XI. Rada oświecenia	30.000	—	30.000
Rozdz. 13. do 38: XII. Ministeryum finansów	262,106.079	77,470.032	339,576.111
Rozdz. 39: XIII. Ministeryum handlu i ekonomii publicznej	12,547.488	503.500	13,050.948
Rozdz. 40: XIV. Ministeryum sprawiedliwości	7,764.723	212.077	7,976.800
Rozdz. 41: XV. Ministeryum policyi	2,874.000	109.910	2,983.910
Rozdz. 42: XVI. Władze kontroli	3,546.822	91,220	3,638.042
Suma . . .	340,739.654	83,712.996	424,452.650
Rozdz. 43: XVII. Ministeryum wojny	—	—	89,982.772
Rozdz. 44. i 45: XVIII. Ministeryum marynarki	—	—	8,452.800
Ogólna suma wydatków . .	—	—	522,888.222

C z ę ś ć d r u g a. — P o k r y c i e.

Dochody państwa.	*Wpływy.* Zwyczajne.	nadzwyczajne.	W ogóle.
	złote w walucie austryackiej.		
Rozdz. 1: I. Dwór najwyższy	—	—	—
Rozdz. 2: II. Kancelarya gabinetowa Jego ces. Mości . .	—	—	—
Rozdz. 3: III. Rada państwa	—	—	—
Rozdz. 4: IV. Rada stanu	—	—	—
Rozdz. 5: V. Rada ministrów	—	—	—
Rozdz. 6: VI. Ministeryum spraw zewnętrznych . . .	129.600	—	129.600
Rozdz. 7. i 8: VII. Ministeryum stanu	474.383	—	474.383
Rozdz. 9: VIII. Węgierska nadworna kancelarya . . .	266.037	—	266.037
Rozdz. 10: IX. Siedmiogrodzka nadw. kancelarya . . .	79.375	—	79.375
Rozdz. 11: X. Kroacko-slawońska nadw. kancelarya . .	45.100	—	45.100
Rozdz. 12: XI. Rada oświecenia	—	—	—
Rozdz. 13.—40: XII. Ministeryum finansów	107,565.197	78,006.538	485.571.735
Rozdz. 41: XIII. Ministeryum handlu i ekonomii publicznej	16,905.673	—	16,905.673
Rozdz. 42: XIV. Ministeryum sprawiedliwości	—	—	—
Rozdz. 43: XV. Ministeryum policyi	546.480	2.370	548.850
Rozdz. 44: XVI. Władze kontroli	1.666	—	1.666
Rodz. 45: XVII. Ministeryum wojny	10,341.227	91.000	10,432.227
Rozdz. 46: XVIII. Ministeryum marynarki	450.807	—	450.807
Ogólna suma wydatków państwa	436,805.545	78,099.903	514,905.453

(Do rozwiązania ministerstwa marynarki.) Najjaśn. Pan postanowił z powodu nakazanego zwinięcia ministerstwa marynarki, że teraźniejszy jego oddział wojenny ma być jako sekcya marynarki wojennej w teraźniejszej swojej organizacyi z admirałem, jako szefem sekcyjnym, wcielony do ministerstwa wojny. W miejsce byłego inspektoratu wojsk marynarskich będzie ustanowiona inspekcya floty wojsk marynarskich. Dla obsadzenia tych posad został przeto jeneralny inspektor inżynieryi, Arcyksiążę *Leopold*, z pozostawieniem go przy teraźniejszych jego funkcyach służbowych, mianowany inspektorem floty wojsk marynarskich, a wiceadmirał *Ludwik Fautz* szefem sekcyi marynarki wojennej. Inspektor wojsk marynarskich jenerał-major *Apolinary Ujejski* przeniesiony został w stan dyspozycyi. Arcyksiążę *Leopold* zajmie już temi dniami te apartamenta w ministerstwie marynarki, w których dotąd mieszkał baron *Burger* z familią. Kapitan okrętu liniowego baron *Pöck* dodany został Arcyksięciu Leopoldowi jako *adlatus.*

Francya.

Paryż, 29. lipca. *(Różne wiadomości.)* Dzisiaj książę Metternich był u dworu w Fontainebleau z wizytą pożegnalną; jutro rozpoczyna się urlop jego. Wczoraj Cesarzowa przyjmowała w letniej swej rezydencyi Wielkiego Księcia Badeńskiego, który pod nazwiskiem hr. Eberstein incognito przez Paryż przejeżdżał, udając się do Trouville, dla używania kąpiel morskich. Cesarzowa odprowadzała dostojnego gościa swego do dworca drogi żelaznej, gdzie się serdecznie z nim pożegnała. — Cesarz, o którego zdrowiu obiegały niepokojące wiadomości, którym *Monitor* zaprzeczył, w tych dniach ma być na balu, który miasto Plombières dla niego wydaje. — Komitet polski tutejszy przesłał p. Hennesy, byłemu członkowi parlamentu, nader czynnemu w sprawie polskiej, adres ubolewania z powodu, iż teraz do parlamentu wybrany nie został. — Dziś była rewizya domowa u p. Delescheze, byłego komisarza rzeczypospolitej w 1848 roku, który do 1856 roku był więźniem stanu w Kajennie. Podobna rewizya odbyła się u kilku kupców w Kajennie. Powód tych rewizyi nie wiadomy, upatrują jednak wzajemną styczność między niemi. — Dziś rozpoczęły się przed sądem apelacyjnym paryzkim (Cour impériale) rozprawy w procesie Montmorency; zabierał głos p. Berryer, i pomimo wielkiego upału wielki był natłok publiczności. — Pan Leon Plée, redaktor dziennika *Le Siécle*, wezwany został do ministeryum spraw wewnętrznych, gdzie odebrał naganę za to, iż w dzienniku swym zamieścił tylko wybory opozycyjne przy wyborach municypalnych, tym zaś sposobem fałszywy dał obraz wyborów. — Obok dziennika nader łagodnego *Figaro* wychodzić ma dziennik więcej niepodległy pod tytułem *Gil Blas.* Redaktorami jego być mają pp. Jules Janin, Eugéne Pelletan i Louis Jourdan.

Patrie zamieszcza wiadomości o wielkich uroczystościach, które w przyszłym miesiącu będą miały miejsce w Breście i w Cherbourgu. Eskadra angielska pod komendą kontradmirała Dacres,

złożona z sześciu pancerników, trzech fregat i jednej korwety parowej, zbierze się dnia 12. w Plymouth, dla zrobienia wszystkich przygotowań. Dnia 14. stanie ona w Cherbourgu, gdzie przyjmować ją będą minister marynarki, p. Chasseloup-Laubat na korwecie parowej „Reine Hortense", i dywizya floty na oceanie pod komendą kontradmirała barona de la Ronciére le Nourrit. Pan Chasseloup Laubat odda wizytę lordom admiralicyi, którzy mu zaraz złożą rewizytę. W dniu 15. sierpnia, jako w dniu uroczystości napoleońskiej, obiedwie eskadry robić będą wielkie manewra. Wieczorem miasto, warownie i wszystkie statki wojenne będą oświetlone, na brzegu zaś spalone będą ognie sztuczne. W d. 16. lordowie admiralicyi, admirał i oficerowie zwiedzać będą arsenał i zakłady marynarki, gdzie przyjmować ich będzie prefekt morski, wiceadmirał Dupouy. Dn. 17. sierpnia eskadra angielska uda się do Brestu, w towarzystwie korwety parowej „Reine Hortense." W Breście przyjmować ją będzie eskadra pod komendą wiceadmirała Bonet-Villaumez. Uroczystości w tem mieście znow trzy dni trwać będą.

Belgia.

Bruxela, 29. lipca. Mówią, iż toczą się teraz dyplomatyczne negocyacye między Bruxelą, Paryżem i Wiedniem względem ewentualnego następcy Cesarza Maxymiliana, który jest bezdzietnym. Nie wiadomo, czy istotnie książę jaki belgijski na następstwo wyznaczony będzie. — Hr. Flandryi wyjechał dziś do Trieru. — Królowa angielska przybyć ma do Antwerpii w dniu 9. sierpnia, zabawi dzień jeden w Laeken, i uda się w dalszą podróż do Niemiec.

Niemcy.

(Protesty pana Halbhubera.) Podług dziennika *Kieler Ztg.* opiewają protesty pana *Halbhubera* dosłownie jak następuje:

1) W sprawie redaktora *Maya:*

„Podług uczynionego mi właśnie przez pruskiego komisarza cywilnego barona *Zedlitza* ustnego oznajmienia widział on się spowodowanym, kazać aresztować w Altonie redaktora gazety szlezwicko-holsztyńskiej *Maya*, ponieważ tenże jako poddany pruski dopuścił się wykroczenia przeciw ustawom pruskim. Przeciw temu, bez mego przyzwolenia dokonanemu aktowi zanoszę protest jako przeciw gwałtownemu naruszeniu austryackiego prawa współposiadania, tudzież mego zakresu działalności i ustaw krajowych, i upraszam pruskiego pana komisarza cywilnego, ażeby odwołał jednostronnie wydane rozporządzenie swoje. Szlezwik, 25. lipca 1865. Baron Halbhuber, c. k. austryacki komisarz cywilny w Księstwach nadelbiańskich."

2) W sprawie Dra. *Frese:*

„Z nadesłanego mi właśnie pisma przebywającego w Kielu członka pruskiej izby deputowanych, Dra *Frese*, dowiedziałem się, że tenże otrzymał od Wm. Pana pisemny rozkaz z 25. b. m., ażeby opuścił Księstwa w przeciągu 24 godzin, gdyż w przeciwnym razie będzie przymusowo przez wojsko odstawiony aż do granicy pruskiej, a w razie powrotu do Księstw zostanie aresztowany. Ponieważ w Księstwach tylko najwyższa władza cywilna wykonywać ma rządy, przeto ogłaszam to i każde podobne temu jednostronnie przez W. Pana wydane rozporządzenie wymierzonym przeciw prawu współposiadania Austryi krokiem samowolnym i nieważnym tak we względzie prawnym jak i legalnym. Szlezwik, 26. lipca 1865. Baron Halbhuber, c. k. austryacki komisarz cywilny w Księstwach nadelbiańskich."

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 25. lipca. *(Dekret księcia Kuzy. — Różne wiadomości.)* Książę Kuza wydał przy swym odjeździe dekret następujący: Art. I. Podczas naszej niebytności rada nasza ministrów pod prezydencyą ministra finansów p. Crezulesco prowadzić będzie ster rządu w naszem imieniu i będzie zarząd kraju sprawować. Art. II. Wszystkie przedmioty publicznego zarządu sankcyi książęcej potrzebujące, ulegać będą aprobacyi rady ministrów po poprzedniem ich przeprowadzeniu przez właściwe ministeryum. Art. III. Ostateczne wyroki, które potrzebują naszego potwierdzenia, ne mocy prerogatywy przyznanej Nam Art. 14. ustawy zasadniczej, mają nam być przedłożone po naszym powrocie. Art. IV. Oddalenie z urzędu przez naszą radę ministrów orzeczone uważane być ma jako zawieszenie, i zastępcy oddalonych urzędników mianowani będą tylko prowizorycznie do naszego powrotu.

Rada ministrów obstalowała w Anglii statek parowy za 36.000 dukatów, a w Lincu dwa remorkery za 24.000 dukatów, które po niższym Dunaju krążyć mają dla przewożenia z jednego miejsca na drugie wojsko mołdo-wołoskie na przypadek gdyby dislokacya jego okazała się potrzebną. Statek parowy miał zrazu być zamówiony w starej Budzie, gdzie byłby kosztował tylko 155.000 złr., i gdzie znają się dokładnie na budowie statków na Dunaju krążyć mających. Przy małej wodzie, jaka często się na Dunaju wydarza, potrzeba jak wiadomo statku płytko się zanurzającego, w Anglii zaś nie budują parowców mniej niż 6 stóp wody potrzebujących. Ministeryum więc postarało się o statek, który wnet osiędzie na piasku. — Dyrektor robót publicznych p. Melic z urzędu swego złożony został, z powodu, iż przy budowie koszar, którą wziął w antrepryzę, zanim został dyrektorem robót publicznych, rządowi wiele niepotrzebnych wydatków przysporzył. Architekt Tabai też z urzędu usunięty został dlatego, iż budowy tych koszar należycie nie doglądał. — Dawniejszy Kaimakam Mołdawii Anastazy Pann dostał pomięszania zmysłów; familii jego udzielono wsparcie roczne 400 dukatów, dla umieszczenia go w domu obłąkanych. Szarańcza, która pustoszyła powiaty Ismail, Giorgin i Bolgrad, według doniesień ministeryalnych zupełnie już wytępiona została. W powiecie Kahul spalono w 14 dniach 174 kilów szarańczy, dlatego jednak plaga ta krajowa dotąd jeszcze nie ustała.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Następujące ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie z. m. były na targach w

	Miejsce targu:											
	Starym Sączu		Gorlicy		Nowymtargu		Nowym Sączu		Kolbuszowie		Żabnie	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacka											
Mec pszenicy . . .	3	60	3	50	4	10	3	50	2	90	3	40
„ żyta . . .	2	50	2	40	2	60	2	52	2	10	2	40
„ jęczmienia .	2	10	2	15	1	90	2	15	2	22	2	40
„ owsa . . .	1	30	1	76	1	47	1	55	1	55	1	20
„ hreczki . .	2	30	.	.	.	.	.	.	1	90	.	.
„ kukurudzy .	2	30		.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków .	1	.	1	50	1	6	1	20	.	.	1	.
Cetnar siana . . .	.	95	1	52	1	50	2	.	.	80	.	.
„ wełny	36	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	40	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	10	5	.	5	30	8		6	.	8	50
„ „ miękkiego	4	52	4	.	4	20	5	50	4	50	7	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	11	.	10	.	10	.	10
Mas okowity . .	1	30	1	.	1	.	.	70	.	40	.	75

Pan Maurycy *Baruch*, jak donosi *Krak. Ztg.*, buduje teraz parowiec holowniczy, który ma krążyć między Krakowem a Sandomierzem. Tenże ma ciągnąć dwa galary z towarami i powracać ze zbożem dla fabryki pieczywa parowego, mającej wkrótce wejść w życie.

Włościanie z okolic Krakowa chwalą szczególniej tegoroczne zbiory pszenicy i jęczmienia, zbiór żyta ma być mniej pomyślny.

Kronika.

(Pożar w piwnicy.) Dnia 1go b. m. około godziny 6tej wieczorem powstał z niewiadomej dotąd przyczyny ogień w piwnicy napełnionej wiorami przy ulicy halickiej naprzeciw c. k. sądu karnego. Mogło ztąd wyniknąć wielkie nieszczęście, gdyż w domu tym znajduje się sklep z naftą; ale szczęściem powiodło się pompierom, którzy pod dowództwem swojego inspektora natychmiast przybyli, przytłumić ogień po całogodzinnej pracy zatkaniem wszystkich otworów piwnicy gnojem. Na miejsce pożaru przybyli zaraz Jego Excelencya p. Namiestnik, c. k. dyrektor policyi i burmistrz, i pozostali aż do usunięcia wszelkiego niebezpieczeństwa.

(Na uroczystość uniwersytetu wiedeńskiego) delegowani profesorowie uniwersytetu Jagiellońskiego pp. Dunajewski, Sosnowski, Bratranek i Gilewski wyjechali do Wiednia, jak donosi „Krak. Ztg." jeszcze dnia 29go z. m. Prof. Linter nadesłał łacińską odę imieniem uniwersytetu lwowskiego.

(Andrzej baron Baumgartner) urodził się w Friedbergu w Czechach dnia 21. listopada 1793. W latach dziecinnych kształcił się prawie wyłącznie w muzyce, a jego ojciec życzył sobie, aby został nauczycielem. Gdy jednak w 11. roku życia zaczął uczęszczać do szkół łacińskich w Linzu, okazywał zamiłowanie do matematyki i nauk przyrodzonych, którym poźniej oddawał się przez całe życie. W roku 1810 zaczął uczęszczać na uniwersytet w Wiedniu, uzyskał stopień doktora, był w roku 1815 asystentem przy katedrze filozofii, a w roku 1816 przy katedrze matematyki i fizyki. W roku 1817 powołano go na profesora fizyki do liceum w Ołomuńcu, gdzie napisał pierwsze swoje dzieło: „Aerometrya" (Wiedeń 1820). Z początkiem roku 1823 wrócił do Wiednia jako profesor fizyki na uniwersytecie i napisał tam wiele dzieł w przedmiocie fizyki i mechaniki, wydając oraz czasopismo naukowe. Dla słabości zdrowia porzuciwszy zawód nauczycielski został dyrektorem c. k. fabryki porcelany i źwierciadeł, a następnie szefem wszystkich fabryk tytoniu. Od roku 1846 do 1848 kierował budową telegrafów elektrycznych. W roku 1847 został mianowany radzcą dworu i szefem kolei żelaznych. Po wypadkach marcowych 1848 był w gabinecie Pillersdorfa ministrem robót publicznych, a następnie w gabinecie Doblhoffa szefem sekcyi w ministerstwie finansów. W roku 1851 Cesarz mianował go ministrem handlu. Dnia 14. maja 1847 był mianowany członkiem rzeczywistym, a dnia 28. lipca 1851 prezydentem cesarskiej akademii umiejętności. W końcu roku 1851 Cesarz powierzył mu zarząd ministeryum finansów, którem kierował aż do powrotu ministra Brucka. Najjaśn. Pan mianował go członkiem izby panów, nadał mu order żelaznej korony I. klasy i wyniósł go do stanu barona.

(Brama ze skały.) Zniknęła jedna z najwspanialszych piękności natury na Helgolandzie. Na południowo-zachodnim wybrzeżu wyspy Mörmers Gatt zawaliła się w dniu 18. czerwca r. b. brama ze skały, która dla okrętów z daleka była już widzialną. Na okrytej ziemią i porosłej trawą powierzchni owej bramy pasło się właśnie jagnię, które w czasie zawalenia się z ogromnym łoskotem skał runęło także z gruzami na dół. Dziwnym jednak trafem zwierzątko

to nie doznało żadnego uszkodzenia, i wkrótce potem z najwięl szą spokojnością skubało trawę.

(Olej skalny.) Gazety podają sprawozdania z Kanady o nadzwyczajnej wydajności znajdujących się tam źródeł oleju skalnego (petroleum), zwłaszcza zaś o nowych źródłach tego oleju, prześwidrowanych częściowo nad zatoką St. Lorenz w dolnej Kanadzie. Z licznych źródeł znajdujących się pod miastem Enniskillen i prześwidrowanych tylko na głębokość 200 stóp możnaby wydobywać dziennie po 1000 przeszło baryłek oleju skalnego, który atoli dla braku doświadczenia i ducha przedsiębierczości po większej części straconym bywa. W ostatnich jednak czasach kapitały i praca zaczęły się w tę stronę kierować.

Ostatnia poczta.

Berlin, 1. sierpnia. Korespondencya Zeidlera pisze: Spodziewają się, że przesilenie dynastyczne i socyalne w Księstwach Naddunajskich nastręczy podstawę do porozumienia się w sprawie Księstw Nadelbiańskich.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. sierpnia 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	''' 325.35	+ 18.2	—	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325 52	+ 21 4	—	północny „	„
10. god. wiecz.	325.93	+ 17 3	—	„ „	„

TEATR.

Dziś (przedst. niem.): **„Martha“**, oder: **„Der Markt zu Richmond“**, opera w 4 oddziałach. Na korzyść pogorzelców *Buczacza*. Występ gościnny pana Henryka Sontheima.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. sierpnia.

Hotel George: PP. Hr. Starzeński Aug., z Dąbrówki. — Catargi Zal., z Mołdawii. — Piliński Tad., z Tarnowca. — Szymonowicz Jakób, z Czerniowiec. — Szelepiński Mik., z Rosyi.

Hotel angielski: Treter Hil., z Laszek.

Hotel Krynickiego: Biliński Fel., z Olszanki.

Hotel Krakowski: Zbyszewski Jan, z Buska.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. sierpnia.

PP. Hr. Jabłonowski Józ., do Pacykowa. — Abancourt Ksaw., do Bełzca. — Augustynowicz Sew., do Szeptyc. — Antoniewicz Bołoz Ant., do Skomoroch. — Andler Fran., do Marienbadu. — Brzozowski Zen., do Krakowa. — Brzozowski Karol, do Dobrowlan. — Croisse Lud., do Koszelowa. — Hubicki Karol, do Ożydowa. — Jasiński Fran., do Zahajpola. — Mniszek Wład., do Kruchela. — Rötschke Herm., do Rosyi. — Szumlański Michał, do Krzywego. — Załeski Stan., do Drohomyśla. — Krynicki Max., c. k. porucz., do Czyżykowa. — Kopl Hen., c. k. porucznik, i Hirnschal Karol, c. k. kapitan, do Stryja. — Łysakowski Fel., c. k. nadporucznik i Zwolski Jul., do Bryniec. — Chełczyński Adam, do Krościenka.

Kurs Lwowski.

Dnia 2 sierpnia

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	18	5	23
Dukat cesarski	„ „	5	20	5	26
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	90	9	03
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	68	1	70
„ papierowy rosyjski	„ „	1	43	1	44
Talar pruski	„ „	1	61	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	68	87	69	40
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	72	23	72	78
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	67	72	28
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	74	22	74	71
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	194	92	196	42

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 2 sierpnia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	69	40
5% pożyczka narodowa	74	50
Losy z 1860 roku	89	75
Akcye banku wiedeńskiego	790	—
„ „ kredytowego	175	50
Londyn, 10 funtów szterlingów	110	30
Srebro	107	7?
Dukat pojedyńczy	5	24

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. lipca

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64 30	64 40
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.25	98 75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	74.50	74.70
od kwiet. do paźd. po 5%	—.—	—.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	79.75	80.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	69 25	69 50
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	69.70	69.90
dtto. po $4^1/_2$%	60.70	60.90
dtto. „ 4%	53 75	54.—
dtto. „ 3%	40.25	40 75
dtto. „ $2^1/_2$%	34.—	36.—
dtto. „ 1%	13.75	14.—
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	146.—	146.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	142.25	142 75
Przez. do wyl. z r. 1854	83.—	83 50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	91.—	91.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	96.60	96.80
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	80 15	80.25
Renty Como po 42 lir. aust.	18.—	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	65.—	65.50
„ „ „ $4^1/_2$%	60.—	60.50
„ „ „ 4%	53.—	53.50
„ „ „ $3^1/_2$%	46.—	46.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ $2^1/_2$%	57.—	58.—
„ $2^1/_4$%	51.—	52.—
„ 2%	47.50	48.—
„ $1^3/_4$%	40.—	40.50
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ $4^1/_2$%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	83.—	84.—
Wyż. Aust.	—.—	85.—
Salcburg	—.—	92.—
Czech	91 50	92.—
Morawii	83.—	84.—
Szląska	88.—	89.—
Styryi	85.50	86.50
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	72 —	72.50
Banatu Tem.	71.50	72.25
Kroacyi i Slawonii	72.25	73.—
Galicyi	71 50	72 25
Siedmiogrodu	68.50	69 50
Bukowina	69.50	70.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	70.—	70.20
Banat Temesz.	69.25	69.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.50	93.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	54.—	55.—
Dług Salcburga „ $3^1/_2$%	—.—	—.—
„ 3%	54.—	55.—
„ $2^1/_2$%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	27.—	27.50
„ $1^3/_4$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
„ $2^1/_2$% „ 100 „	17.—	19.—
„ $2^1/_4$% „ 100 „	16.50	18.50
„ 2% „ 100 „	14.—	16.—
„ $1^3/_4$% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	792 —	794.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	175.80	176 60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	589.—	591 —
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	74 50	75.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1682.—	1684.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	179.80	180.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	208 —	209.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	131.—	131.50
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	195.80	196.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	53.—	54.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163.—	163.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	119 —	119.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	695.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	240.—	242.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	128.—	130.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	478.—	480.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	222.—	224.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	380.—	382.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	260.—	265.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	372.—	375.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	103.50	104.—
przeznaczone do los. po 5%	93.20	93 50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	88.80	89 —
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	68 50	69.50
Węgier. Towar ziemskie po 5%	80.25	80.75

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97 50	98 50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	82 50	83.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	77.50	78.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	112.—	112.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	104.75	105.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.25	88.75
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	89.—	89.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	91.—	92.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96 50
Lloyda za 100 zł.	—.—	—.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	121.75	122.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	80.50	81.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	109.—	110.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	49 —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	—.—	23 50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	—.—	—.—
Salma „ 40 „ „	—.—	28.—
Palfiego „ 40 „ „	—.—	26 —
Clarego „ 40 „ „	—.—	25.75
St. Genois „ 40 „ „	—.—	25.75
Windischgrätza 20 zł. „	—.—	17.—
Waldsteina 20 „	—.—	17.—
Keglevicha 10 „	—.—	12.75
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	91.50	91 80
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	91.60	91.70
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	81.30	81 40
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	110.10	110 20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	43.65	43 70
Paryż za 100 fr.	43 65	43.70
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	$5.22^1/_2$	$5.23^1/_2$
dtto. pełnej wagi	$5.22^1/_2$	$5.23^1/_2$
Korona	—.—	—.—
20frankówka	8.79	8.80
Rosyjski imperyał	8.98	9 —
Talar związkowy	1.61	$1.61^1/_2$
Srebro	107.25	107.50

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50 c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.